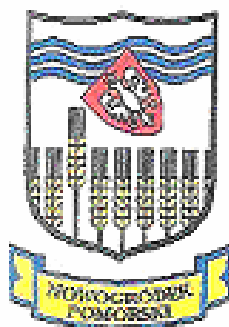

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

WSTĘP

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, której zadaniem jest udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie potrafią przezwyciężyć jej przy wykorzystaniu własnych sił, możliwości i uprawnień.

W zamyśle ustawodawcy – własne siły i możliwości oznaczają nie tylko osobiste umiejętności jednostki, ale także możliwości bliższej i dalszej rodziny, sąsiadów, znajomych oraz szerszej społeczności lokalnej. Tak rozumiana pomoc społeczna z jednej strony daje szerokie możliwości działania, z drugiej jednak – w trudnych warunkach społeczno – gospodarczych, może te możliwości ograniczać. Należy podkreślić, że choć każde społeczeństwo winno budować sieć zabezpieczenia socjalnego, to jednak koszt tego systemu zdecydowanie przekracza możliwości finansowe państwa.

Pod wpływem przeobrażeń ekonomiczno – społecznych polityka społeczna w Polsce ulega przekształcaniu – od modelu typowo opiekuńczego, z rozbudowanym bezpieczeństwem socjalnym, do modelu pośredniego, wzmacniającego indywidualną aktywność każdego człowieka i jego odpowiedzialność za swój los.

W rozwiązywaniu problemów społecznych najbardziej efektywna, więc w perspektywie lat jest nauka niezbędnych umiejętności do radzenia sobie z problemami. I to ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej.

Formuła otwartego, ciągłego przewidywania i projektowania przyszłości powinna stanowić przydatne pragmatyczne narzędzie regulacji rozwoju w sytuacji, gdy nadmiar celów w stosunku do ograniczonych środków utrudnia podejmowanie bieżących i przyszłych decyzji. Zmienność uwarunkowań zewnętrznych, występowanie sprzeczności a nawet konfliktów interesów i dążeń różnych grup społecznych narzuca konieczność przyjęcia negocjacyjnej formuły zarządzania polityką społeczną. Istotą jej jest dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to, zatem formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Strategia jest, więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Jako element żywy Strategia będzie podlegać ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.

Strategia została opracowana na lata 2008–2015.

Osoby uczestniczące w pracach nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych – Współtwórcy Strategii:

1. Ewelina Mazurak – Januchowska
2. Elżbieta Mickiewicz
3. Jolanta Sowa
4. Danuta Kabzińska
5. Piotr Wojciechowski
6. Justyna Adamiak

Podstawowe dokumenty programowe:

a) krajowe:

Ustawa o pomocy społecznej
 Ustawa o świadczeniach rodzinnych
 Ustawa o zatrudnieniu socjalnym
 Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego
 Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie
 Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
 Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii
 Narodowa Strategia Integracji Społecznej

b) lokalne:

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego,
 Strategia Powiatu Myśliborskiego,
 Rozporządzenia Wójta Gminy Nowogródek Pomorski oraz Uchwały Rady Gminy dotyczące problemów społecznych.

CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

Gmina Nowogródek Pomorski leży w południowej części województwa zachodniopomorskiego, na obszarze chronionego krajobrazu Pojezierza Myśliborskiego. Po reformie administracyjnej kraju, od 1999 r. jest częścią powiatu myśliborskiego. Południową jej część zajmują lasy Puszczy Barlineckiej. Strona północna to tereny rolnicze, rozrzucone między jeziorami i lasami. Teren gminy przecina dolina rzeki Kłodawki.

Powierzchnia, na której rozpościera się gmina Nowogródek Pomorski, to 14. 615 ha, w tym 6.603 ha stanowią użytki rolne (45%). Wielkość obszarów leśnych i gruntów zadrzewionych, oraz jeziora (46% powierzchni gminy) stanowi dobrą bazę do rozwoju turystyki i agroturystyki. Dziewięć jezior, o łącznej powierzchni 312 ha i sosnowe lasy otaczające ich czyste wody przyciągają coraz większe rzesze turystów spragnionych ciszy i kontaktu z przyrodą. Szczególnie jeziora: Karskie Wielkie i Parzeńsko, położone w otulinie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego stanowią miejsca licznie i chętnie odwiedzane.

Walory środowiska naturalnego, a głównie bliskość czystych jezior predestynują gminę Nowogródek Pomorski do rozwijania funkcji turystyczno - rekreacyjnych.

Siedziba władz gminnych znajduje się w Nowogrodku Pomorskim. Dawniej - miejscowość o statusie miasteczka, obecnie - wieś oddalona 4 km od drogi A- 3, na trasie Myślibórz - Barlinek.

Posiada drogi lokalne do Karska i Giżyna. Najbliższe jezioro znajduje się w odległości 3 km na wschód. To jezioro Karskie Wielkie.

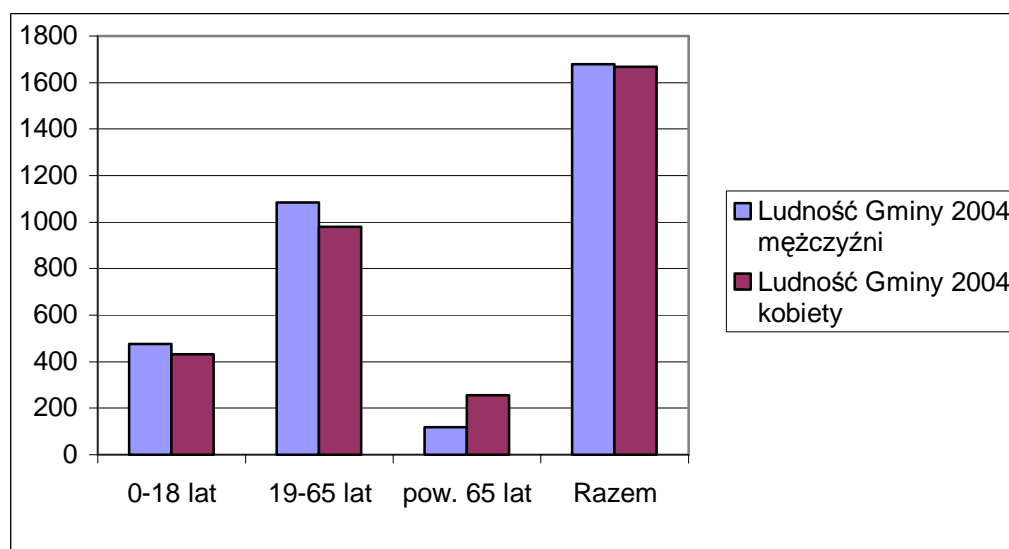
Gmina Nowogródek Pomorski położona jest na niezwykle ciekawym obszarze. Krajobraz gminy urozmaicają doliny rzek, malownicze jeziora oraz lasy Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego. Charakterystyczna dla jej obszaru jest różnorodność przyrodnicza okolicy warunkująca potrzebę jej ochrony. Wykorzystanie tych atutów pozwoli gminie na rozwój turystyki, której rozkwit został zahamowany przez brak skoordynowanej koncepcji rozwoju lokalnego.

Obecnie turystyka w gminie koncentruje się głównie wokół dwóch miejscowości letniskowych: Parzeńska i Kinic, gdzie powstały osiedla domków letniskowych (około 150). Korzystne położenie krajobrazowe sprawia, że teren ten jest tłumnie odwiedzany przez turystów i mieszkańców gminy w okresie wakacyjnym.

Dane demograficzne przedstawione poniżej ilustrują strukturę wiekową mieszkańców naszej gminy.

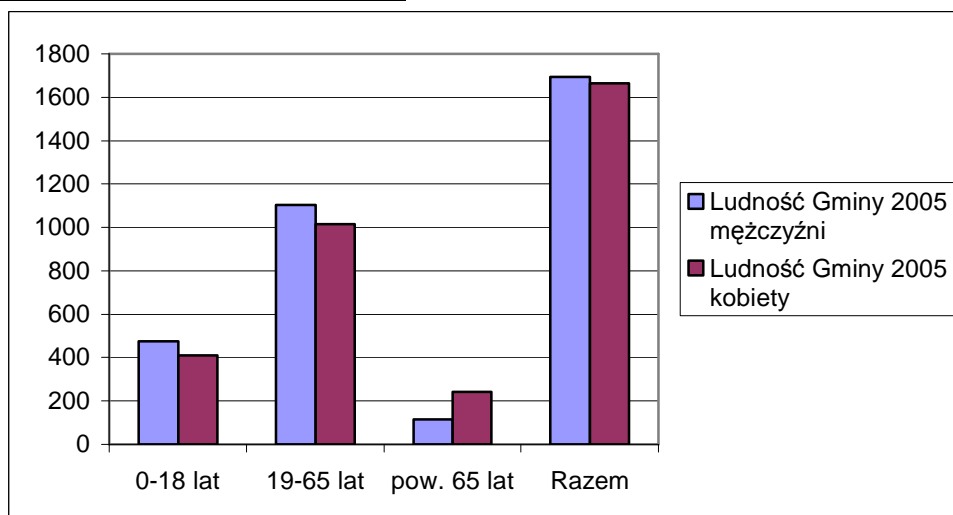
ŁUDNOŚĆ GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI LATA 2004 – 2006

Ludność Gminy 2004		
wiek	mężczyźni	kobiety
0-18 lat	475	433
19-65 lat	1085	980
pow. 65 lat	118	256
Razem	1678	1669

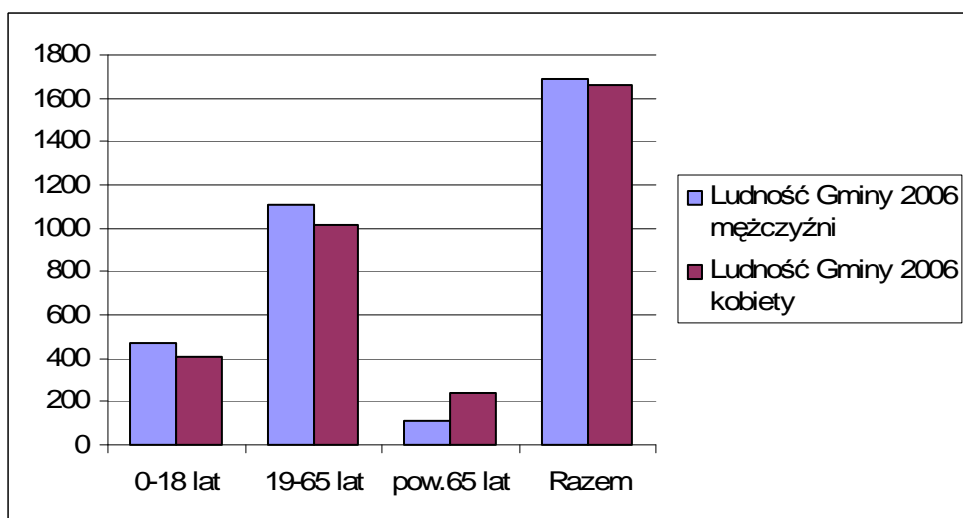

Ludność Gminy 2005		
wiek	mężczyźni	kobiety
0-18 lat	475	410
19-65 lat	1104	1014
pow. 65 lat	114	241

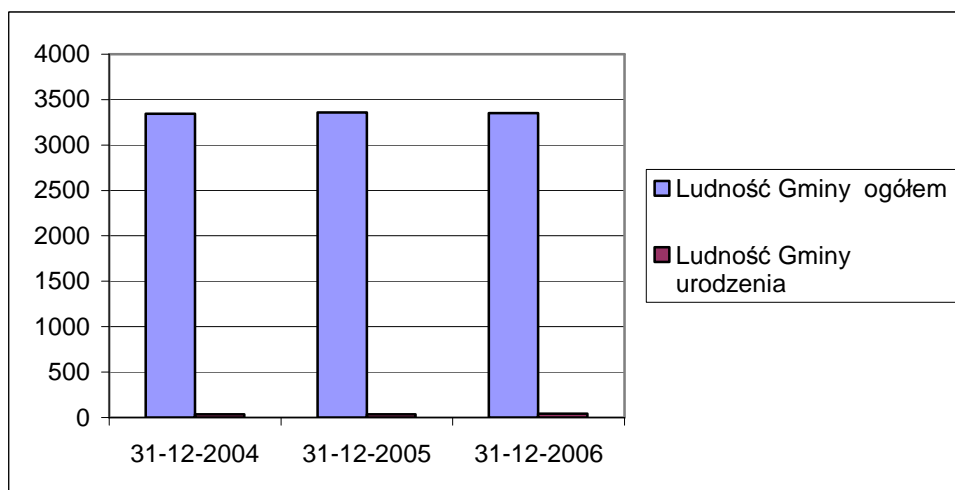
Razem	1693	1665
--------------	-------------	-------------

Ludność Gminy 2006		
wiek	mężczyźni	kobiety
0-18 lat	470	402
19-65 lat	1111	1020
pow.65 lat	112	238
Razem	1693	1660

Ludność Gminy		
Stan na dzień	ogółem	urodzenia
31-12-2004	3347	34
31-12-2005	3358	32
31-12-2006	3353	44

Demografia Gminy w ostatnich latach przedstawia się różnie. W roku 2006 można było zaobserwować znaczny wzrost urodzeń w stosunku do lat ubiegłych, lecz już w roku 2007 liczba urodzeń spadła.

Dużym problem Gminy jest duży procent osób samotnych potrzebujących opieki innych ludzi. W 2004 roku wynosił on 4,54 % ogółu ludności, w 2006 już 5,30 %.

Ludność Gminy		
Stan na dzień	ogółem	ludzie samotni
31-12-2004	3347	152
31-12-2005	3358	163
31-12-2006	3353	178

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Diagnoza sytuacji w obszarze pomocy społecznej

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podstawowymi przesłankami udzielania osobom i rodzinom wsparcia w ramach pomocy społecznej jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożność jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny, bądź też jakość ich życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum.

Celem pomocy społecznej jest również zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. W rozwiązywaniu tych problemów ważna jest profilaktyka, która jest najtrudniejszym zadaniem pomocy społecznej. Wymaga większego profesjonalizmu pracowników socjalnych, współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami np.: szkołą, policją.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Nowogródek Pomorski została dokonana w oparciu o źródła informacji: Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zjawiska rodzące zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej to m.in. bezrobocie, ubożenie społeczeństwa, wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych, przewlekłe choroby w rodzinach, wielodzietność oraz niepełność rodziny.

Głównym problemem na terenie naszej gminy jest występujące bezrobocie. Przyczyny tego zjawiska sięgają lat 1989-1994. Upadłe zakłady pracy w szczególności Państwowe Gospodarstwa Rolne pozostawiły problem bezrobocia do dziś. Znaczna część byłych pracowników do dziś nie może znaleźć stałego zatrudnienia. W ich przypadku jest to długotrwałe bezrobocie trwające powyżej 24 miesięcy. Stan ten sprzyja zjawisku, tzw. wykluczenia społecznego.

Kolejnym ważnym problemem jest niepełnosprawność i przewlekła choroba. Z tego powodu pomoc uzyskało ok. 15 klientów ośrodka. Z pomocy Urzędu Gminy z tytułu niepełnosprawności korzysta obecnie 96 osób.

Długotrwałemu bezrobociu towarzyszą dodatkowe problemy: bierność i bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w opiece i wychowywaniu dzieci, patologie, głównie nadużywanie alkoholu, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładów karnych, przemoc w rodzinie.

Najczęściej pomocy w rozwiązywaniu problemów potrzebują rodziny, w których występują:

- choroby psychiczne,

- bezradność lub brak podejmowania działań wobec problemów osób niepełnosprawnych,
- oziębłość emocjonalna,
- sieroctwo naturalne lub społeczne,
- trudności wychowawcze z dziećmi,
- przemoc fizyczna i psychiczna,
- uzależnienie od alkoholu,
- nieletnie matki.

POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ:

<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>2004r.</i>	<i>2005r.</i>	<i>2006r.</i>
Ubóstwo	124	97	84
Sieroctwo	-	-	-
Bezdomność	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	13	11
W tym wielodzietność rodziny	2	5	5
Bezrobocie	106	79	64
Niepełnosprawność	25	25	25
Długotrwała lub ciężka choroba	9	4	8
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	2	5	5
w tym :	2	5	5
rodziny wielodzietne			
rodziny niepełne	-	-	-
Przemoc w rodzinie	-	2	4
Alkoholizm	-	-	8
Narkomania	-	-	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	2	-
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowcze	-	-	-
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	-	-	-
Zdarzenia losowe	-	1	2
Sytuacja kryzysowa	-	-	-
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	-

POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ URZĄD GMINY:

<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>2004/2005</i>	<i>2005/2006</i>	<i>2006/2007</i>	<i>2007/2008</i>
Samotne wychowywanie dzieci	94	70	72	64
Wielodzietność rodziny	80	79	81	75
Rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	28	27	30	26
Konieczność stałej i długotrwałej opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	10	10	10	9

ZAKRES I ZMIANY BEZROBOCIA W LATACH 2004-2007 W OPARCIU O DANE PUP W MYŚLIBORZU:

<i>Rok</i>	<i>Razem</i>	<i>Mężczyźni</i>	<i>Kobiety</i>
Grudzień 2004	428	215	213
Grudzień 2005	393	186	207
Grudzień 2006	214	87	127
Listopad 2007	170	59	111

Przemiany gospodarcze dokonane w ostatnich latach, spowodowały spadek liczby osób bez pracy. Wskaźnik bezrobocia w Gminie Nowogródek Pomorski, który w roku 2004 wynosił 21,5 %, aktualnie wynosi tylko 8,3 %. Bezrobocie w Gminie od kilku lat systematycznie maleje, jednak jak można zaobserwować wśród kobiet nie jest to taki znaczący spadek jak w przypadku mężczyzn. Wiąże się to ze wzrostem zapotrzebowania na prace czysto fizyczne, np. w sektorze budowlanym.

Urząd Gminy w porozumieniu z Urzędem Pracy pomaga rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem poprzez zatrudnianie mieszkańców gminy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych.

Z doświadczeń w pracy socjalnej wynika, że długotrwałe bezrobocie wywołuje katastrofalne wręcz skutki nie tylko w sferze bytu materialnego, lecz także w psychice człowieka. Jest niezmiernie ważne, aby osoba bezrobotna zachowała aktywność, zarówno w poszukiwaniu pracy, jak i w innych dziedzinach życia np.: pogłębiała swoje kwalifikacje, próbowała podjąć własną działalność gospodarczą.

Marazm i zniechęcenie, ogarniające ludzi pozostających w stanie długotrwałego bezrobocia są zjawiskami niezwykle groźnymi, ich skutki są bowiem znacznie trwalsze i trudniejsze do usunięcia niż przywrócenie osoby do pracy.

Aby nastąpiła zmiana w sytuacji bezrobotnych należy zmotywować właścicieli prywatnych zakładów pracy do tworzenia nowych miejsc pracy, a samych bezrobotnych uaktywnić w kierunku kształcenia i przekwalifikowania.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ - analiza problemu

Niepełnosprawność to stan będący efektem dysfunkcji natury fizycznej lub psychicznej, ubytku anatomicznego lub dysfiguracji, wynikły z urazów, schorzeń lub zaburzeń rozwojowych i powodujący znaczne ograniczenie możliwości wykonywania przez jednostkę podstawowych czynności życiowych – takich jak samoobsługa, przemieszczanie się, czynności manualne, orientacja w otoczeniu, zdolność komunikowania się z innymi ludźmi oraz czynności związane z uczeniem się, wykonywaniem pracy, życiem rodzinnym czy prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Osoba niepełnosprawna to taka, której niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, tj. znacznego, umiarkowanego lub lekkiego albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów bądź o niepełnosprawności wydanym przed ukończeniem 16 roku życia.

Gmina Nowogródek Pomorski liczy 3400 mieszkańców, odsetek osób niepełnosprawnych to **4,26 %** czyli około 145 osób. Z tego 26,20 % to dzieci, a 73,80 % to osoby dorosłe. Wśród dzieci większość stanowią chłopcy, jest ich dwudziestu trzech, czyli 60,52 %, podczas gdy dziewczynek jest tylko piętnaście, więc 39,48 %. Natomiast wśród dorosłych przeważają kobiety. Kobiet jest pięćdziesiąt dziewięć, co stanowi aż 55,14 % dorosłych niepełnosprawnych, mężczyźni natomiast jest czterdziestu ośmiu, czyli 44,86 %. Ogółem wśród osób niepełnosprawnych większość jest płci żeńskiej – 51,03 %.

Na system pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom składają się skoordynowane działania prowadzone przez służbę zdrowia, oświatę i pomoc społeczną.

Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje osoby do Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności celem ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Zasiłki dla osób niepełnosprawnych zapisane w ustawie o pomocy społecznej:

Zasiłek stały – jest świadczeniem skierowanym bezpośrednio do osób niepełnosprawnych, całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności i tylko im przysługuje.

Zasiłek okresowy – jednym z powodów przyznania zasiłku okresowego może być niepełnosprawność. Ustawa określa, że zasiłek ten wypłacany jest w szczególności w następujących sytuacjach:

- długotrwała choroba,
- niepełnosprawność.

Zasiłki dla osób niepełnosprawnych zapisane w ustawie o świadczeniach rodzinnych:

Zasiłek pielęgnacyjny – przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz o umiarkowanym stopniu, jeśli niepełnosprawność powstała do 21 roku życia danej osoby.

Świadczenie pielęgnacyjne – przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w związku z koniecznością stałej i długotrwałej opieki oraz stałego udziału w procesie leczenia i rehabilitacji dziecka.

Osoby niepełnosprawne mogą korzystać z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie wyjazdów na leczenie sanatoryjne, turnusów rehabilitacyjnych, zakupu przedmiotów ortopedycznych, likwidacji barier architektonicznych.

Wśród osób niepełnosprawnych są również osoby starsze, samotne, które wymagają pomocy innych osób w codziennej samoobsłudze. Tym osobom Ośrodek pomaga w formie usług opiekuńczych, które świadczone są w miejscu zamieszkania osoby wymagającej opieki.

Sytuacja grupy osób niepełnosprawnych jest bardzo trudna. Problemem są ograniczone możliwości zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, kosztowna i trudno dostępna rehabilitacja, bariery architektoniczne w mieszkaniach oraz budynkach użyteczności publicznej.

Zauważalny jest wzrost niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży.

Fakt ten wskazuje na konieczność budowy odpowiedniego systemu profilaktyki i promocji zdrowia wśród mieszkańców.

ANALIZA SWOT POLITYKA SPOŁECZNA

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
<p>Silne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ personel pomocy społecznej przygotowany do realizowania zadań z pomocy społecznej, ☞ dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników ośrodka pomocy społecznej, ☞ wspieranie finansowe rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej, ☞ dostęp do ofert pomocy społecznej, ☞ prowadzenie działań socjalnych i zapobiegających dysfunkcji rodziny, ☞ prowadzenie pomocy osobom uzależnionym. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ trudne warunki lokalowe, ☞ obciążone stanowiska pracy pracowników pomocy społecznej, ☞ niewystarczająca ilość czasu na prowadzenie pracy socjalnej – rozbudowana biurokracja, ☞ - brak chęci ze strony klientów pomocy społecznej do zmiany swojej trudnej sytuacji rodzinnej i bytowej, ☞ niski poziom życia, ☞ występowanie długotrwałego bezrobocia oraz zjawiska dziedziczenia bezrobocia, ☞ niedostateczna baza zabezpieczająca potrzeby socjalne (brak mieszkań socjalnych, brak miejsc dla ofiar przemocy), ☞ brak specjalistów zajmujących się rodzinami problemowymi oraz rodzin znajdujących się w kryzysie, ☞ brak możliwości kontynuacji aktywności zawodowej wśród osób starszych, ☞ podnoszenie kwalifikacji pracowników ośrodka pomocy społecznej, ☞ dostęp do pomocy socjalnej dla osób jej potrzebujących ,m.in. niepełnosprawnych, starszych, ☞ występowanie zjawiska „uzależnienia” od pomocy społecznej, ☞ brak aktywności zawodowej kobiet.

ANALIZA SWOT POLITYKA SPOŁECZNA

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
<p>Szanse i okazje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ funkcjonowanie prac społecznie użytecznych, ☞ współpracowanie ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, ☞ współpraca ze szkołami w zakresie udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, ☞ współpraca z policją w zakresie pomocy rodzinom problemowym, znajdującym się w kryzysie, ☞ społeczna akceptacja i podmiotowe traktowanie osób niepełnosprawnych, 	<p>Trudności i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ zubożenie społeczeństwa, ☞ wzrost liczby osób uzależnionych (alkoholizm, kontakt z narkotykami), ☞ kryzys funkcji rodziny, ☞ wzrost patologii spowodowanych bezrobociem, ubóstwem, brakiem środków do życia, ☞ wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej, usługi opiekuńcze, ☞ istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia,

starszych i samotnych, ❧ udzielanie pomocy osobom starszym, ❧ istnienie systemu wsparcia dla osób z problemem uzależnienia.	❧ brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, ❧ złe zabezpieczenie przez państwo poziomu życia osób w podeszłym wieku, ❧ alienacja i marginalizacja zagrożonych grup społecznych, ❧ wzrost liczby osób samotnych na terenie gminy, ❧ pogłębiające się zjawisko bezsilności, bezradności wśród społeczeństwa, ❧ brak stabilności prawa w dziedzinie pomocy społecznej, ❧ brak miejsc pracy dla kobiet.
---	---

Diagnoza sytuacji w obszarze ograniczenie barier osobom niepełnosprawnym

Osoby niepełnosprawne z terenu gminy Nowogródek Pomorski mają niepełny dostęp do obiektów użyteczności publicznej. W posiadanych przez Gminę salach wiejskich utrudniony dostęp mają osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, podobnie jest w Ośrodkach Zdrowia zlokalizowanych na terenie gminy. Szkoły podstawowe posiadają system dwukondygnacyjny bez wind i podjazdów. Edukacja dzieci i młodzieży na wózkach inwalidzkich lub bardzo ograniczonych możliwościach ruchowych jest obecnie dostępna tylko w nowo – wybudowanym budynku Gimnazjum.

Niestety dostęp osób o ograniczonej sprawności ruchowej utrudniony jest także do tak ważnych dla mieszkańców placówek jak Urząd Gminy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej.

Likwidacja tych barier nastąpić może jedynie w toku wielu prac remontowych i budowlanych mających na celu przystosowanie wymienionych obiektów dla osób niepełnosprawnych.

ANALIZA SWOT LIKWIDACJA BARIER OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Czynniki wewnętrzne	
Silne strony: ❧ nowo – wybudowany budynek gimnazjum wyposażony w windę i podjazdy.	Słabe strony : ❧ niska efektywność w organizowaniu imprez i spotkań dla osób niepełnosprawnych, ❧ niepełna dostępność do placówek oświatowych, służby zdrowia i administracyjnych, ❧ niedostateczny dostęp do informacji dotyczących udzielenia pomocy osobom niepełnosprawnym, ❧ brak środka transportowego do przewozu osób niepełnosprawnych, ❧ brak działalności edukacyjnej, mającej pomagać w tworzeniu warunków do udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym.

ANALIZA SWOT

LIKWIDACJA BARIER OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Czynniki zewnętrzne	
Szanse i okazje: ☞ pozyskanie środków na likwidację barier z Unii Europejskiej i PFRON, ☞ rozwój współpracy ze stowarzyszeniami oraz organizacjami pozarządowymi, ☞ wzrost świadomości społecznej w aspekcie zrozumienia potrzeb osób niepełnosprawnych, ☞ pozyskanie pojazdu do potrzeb osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.	Trudności i zagrożenia: ☞ brak środków własnych na usuwanie barier, ☞ ograniczone możliwości transportowe.

Diagnoza sytuacji w obszarze edukacji, kultury i sportu

Na terenie Gminy Nowogródek Pomorski funkcjonuje Zespół Placówek Oświatowych w Karsku, w skład którego wchodzi: przedszkole, 2 szkoły podstawowe oraz gimnazjum, organem prowadzącym jest Gmina Nowogródek Pomorski. Zajęcia w ramach planu nauczania oraz zajęcia pozalekcyjne w szkołach odbywają się w godzinach od **8.00** do **15.00**. Gmina zapewnia uczniom dowóz do szkoły zgodnie z ustalonymi obwodami.

Ogółem na terenie Gminy uczy się (stan na 2007 r.) 516 uczniów w 26 oddziałach.

- Gminne Przedszkole w Karsku – 48 dzieci w 2 oddziałach
- Szkoła Podstawowa w Karsku – 186 uczniów w 9 oddziałach.
- Szkoła Podstawowa w Nowogrodku Pom. – 119 uczniów w 7 oddziałach.
- Publiczne Gimnazjum w Karsku – 163 uczniów w 8 oddziałach.

Prognozując ilość dzieci, które rozpoczną naukę w szkołach w latach 2011 - 2013 zauważyć można nieznaczny wzrost.

DZIECI URODZONE W LATACH 2003 - 2006 MIESZKAJĄCE NA DZIEŃ DZISIEJSZY NA TERENIE GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI:

Miejscowość zamieszkania	2004	2005	2006
Nowogródek	7	5	4
Pachocino	1	0	0
Sumiak	2	1	1
Karlin	0	0	0
Kolonia Nowogródek	2	2	1
Giżyn	6	1	5
Rokitno	0	0	1
Trzcinna	4	2	4
Rataje	1	2	1
Somin	0	0	0

Chocień	1	0	0
Smolary	0	0	1
Smólsko	0	0	0
Świątki	2	2	3
Karsko	9	8	20
Parzeńsko	2	0	0
Ławin	0	0	0
Stawno	0	0	0
Golin	1	2	0
Kinice	4	5	4
RAZEM	42	40	45

Na podstawie ustawy o systemie oświaty uczniowie otrzymują pomoc socjalną o charakterze edukacyjnym. Pomoc taką może otrzymywać każdy uczeń, którego średni dochód w rodzinie na osobę nie przekracza kwoty określonej w przepisach. W roku szkolnym 2005/2006 z pomocy takiej skorzystało 179 uczniów zamieszkujących na terenie Gminy, w latach 2006/2007 liczba ta wynosiła 188, a w roku obecnym, 2007/2008 pomoc przyznano 185 uczniom. Pomoc ta przydzielana jest w formie refundacji kosztów poniesionych na podręczniki, przybory szkolne i odzież sportową, a także koszty związane z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania. 50 uczniów ZPO otrzymało w poprzednim roku szkolnym stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania otrzymało 56 uczniów.

Uczniowie korzystają także z pomocy w postaci refundacji posiłków, obecnie liczba uczniów wynosi 67.

W szkołach realizowane są programy profilaktyczne dotyczące promocji zdrowia i zapobiegania uzależnieniom.

W szkołach wchodzących w skład Zespołu Placówek Oświatowych działają pracownie komputerowe z dostępem do Internetu.

Na terenie Gminy działają 2 biblioteki, w Karsku oraz w Nowogrodku Pom.

Poza tym funkcjonuje Wiejski Ośrodek Kultury w Karsku. Swoją działalnością obejmuje cały teren gminy. Jest o organizatorem lub współorganizatorem takich imprez jak:

- ferie zimowe – zajęcia z dziećmi – Karsko,
- Gminny Przegląd Artystyczny „Scena dla każdego” – Giżyn,
- Powiatowy Konkurs na Palmę i Pisanek Wielkanocną – Nowogródek Pom.
- wakacje – zajęcia z dziećmi – Karsko i Nowogródek Pom.
- Regionalny Przegląd Zespołów Sceniczných OSP RP – Giżyn,
- Dożynki Gminne,
- Święto Odzyskania Niepodległości – Karsko,
- Wigilia dla samotnych – Karsko,
- Powiatowy Konkurs Andersenowskich Miniatur Sceniczných.

Oprócz w/w imprez w ciągu roku odbywają się imprezy środowiskowe, np. Dzień Babci, Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Mamy, Pchli Targ, itp.

Z bibliotek w 2006 roku skorzystało 797 czytelników, dokonując 33561 wypożyczeń.

Na terenie gminy działają trzy kluby sportowe. Są to „Polonia” w Giżynie, „Piast” w Karsku i „Merkury” w Nowogrodku Pom. Każdy klub posiada w użytkowaniu gminne boisko do piłki nożnej.

ANALIZA SWOT EDUKACJA, KULTURA I SPORT

Czynniki wewnętrzne	
<p style="text-align: center;">Silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ znajomość środowiska uczniów przez nauczycieli, ☞ szybka wykrywalność patologii, ☞ możliwość szybkiego kontaktu na linii nauczyciel – rodzic, ☞ dobra współpraca szkoły z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, ☞ dobra współpraca z rodzicami i placówkami wspomagającymi, ☞ działający system stypendialny, stypendium socjalne i naukowe, ☞ działające pracownie komputerowe, ☞ dobra współpraca pomiędzy ośrodkiem kultury, stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy a organizacjami pozarządowymi, szkołami, ☞ księgozbiór bibliotek wzbogacany na bieżąco. 	<p style="text-align: center;">Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ niewielka ilość zajęć pozalekcyjnych, ☞ duże rozproszenie terytorialne społeczności uczniowskiej, ograniczenie prowadzenia zajęć po południu, ☞ bieda panująca w społeczeństwie uniemożliwiająca często kontakt z instytucjami wspomagającymi szkołę, ☞ niski poziom wykształcenia rodziców, ☞ brak ośrodków edukacji dla dorosłych, ☞ brak miejsc spędzania wolnego czasu dla młodzieży, ☞ ograniczona baza lokalowa ośrodka kultury, bibliotek i szkół, ☞ brak wykwalifikowanej kadry (instruktorzy, trenerzy), ☞ brak odpowiedniego zaplecza sportowego (sale gimnastyczne, boiska, itp.).

ANALIZA SWOT EDUKACJA, KULTURA I SPORT

Czynniki zewnętrzne	
<p style="text-align: center;">Szanse i okazje</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ współpraca ze specjalistami, stworzenie miejsc konsultacji w gminie, ☞ stworzenie programu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, ☞ stworzenie ścieżek edukacyjnych w szkołach, ☞ stworzenie szerszej oferty kół zainteresowań, ☞ działanie świetlicy środowiskowej ☞ wzmożony monitoring sprzedaży alkoholu i papierosów, ☞ wykorzystanie istniejących pracowni komputerowych dla młodzieży i dorosłych, ☞ stworzenie miejsc popołudniowego spędzania wolnego czasu przez młodzież. 	<p style="text-align: center;">Trudności i zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ odległość od miasta, ☞ bieda , ☞ bezrobocie, ☞ brak perspektyw rozwoju przez naukę, ☞ trudności finansowe, ☞ małe zainteresowanie rodziców, w jaki sposób dziecko spędza czas wolny, ☞ przyzwolenie społeczeństwa na spożywanie przez nieletnich alkoholu i palenia papierosów, ☞ brak perspektyw zatrudnienia na terenie gminy po szkole. ☞ wyjazdy zagraniczne rodziców i pozostawianie dzieci samym sobie.

Diagnoza sytuacji w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie, bezpieczeństwa publicznego.

W roku 2004 z inicjatywy Wójta Gminy Nowogródek Pomorski powstał Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Nowogrodzie Pomorskim.

Podstawowe zadania punktu to:

1. Informacja oraz doradztwo w zakresie problemu uzależnień od alkoholu i narkotyków dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych /rodzin/;
2. Pomoc w skierowaniu osób nadużywających alkohol na detoksykację /odtrucie organizmu/ do szpitali bądź ośrodków leczenia uzależnień;
3. Kierowanie osób nadużywających alkohol do biegłych sądowych – psychologa i psychiatry celem wykonania opinii w kierunku uzależnienia od alkoholu;
4. Składanie wniosków do Sądu Rejonowego w Myśliborzu III Wydział Rodzinny i Nieletnich celem sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
5. Składanie wniosków do Prokuratury Rejonowej w Myśliborzu w przypadku stwierdzenia przemocy fizycznej i psychicznej w stosunku do domowników;
6. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Myśliborzu, kontakt z dzielnicowym gminy Nowogródek Pomorski;
7. Współpraca z kuratorami społecznymi i zawodowymi Sądu Rejonowego w Myśliborzu,
8. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowogrodzie Pomorskim;
9. Współpraca z pedagogiem szkolnym.

W okresie 1.01.2004 do 31.12.2007 roku do punktu zgłosiły się 193 osoby, w tym:

- osoby nadużywające alkohol 76 osób.

Osoby nadużywające alkohol - to osoby zgłaszające się do punktu na podstawie wezwania wysłanego z punktu – podstawą wezwania jest:

- wniosek rodziny
- wniosek kuratora sądowego
- wniosek prokuratury
- wniosek policji
- wniosek pracownika socjalnego OPS
- wniosek pedagoga szkolnego

Są przypadki, kiedy osoba nadużywająca alkohol zgłasza się do punktu po pomoc dobrowolnie - z własnej inicjatywy.

Pomoc osobom nadużywającym alkohol i podejmującym tę pomoc polega na:

1. Rozmowie na temat nadużywania alkoholu;
2. Wyjaśnieniu procesu uzależnienia oraz choroby alkoholowej;
3. Zaproponowaniu, w przypadku woli współpracy z terapeutą, pomocy w formie:
 - rozmowy z psychologiem w Poradni Leczenia Uzależnień
 - rozmowy z psychiatrą
 - kontaktu z punktem konsultacyjno-informacyjnym
 - kontaktu z grupą Anonimowych Alkoholików
 - wypożyczenia literatury nt. uzależnień
 - pomocy w uzyskaniu miejsca na detoksie
 - kontaktu z Ośrodkami Leczenia Uzależnień
 - wspólnego wypracowania metod wyjścia z problemu nadużywania alkoholu

- o cyklicznego spotkania z terapeutą w punkcie, celem omówienia postępów w procesie trzeźwienia.

W przypadku wezwania osób do punktu na wniosek kuratorów sądowych, policji, prokuratury, rodziny itd. celem skierowania na leczenie odwykowe, postępowanie wygląda w sposób następujący:

- Przeprowadzenie rozmowy na temat choroby alkoholowej,
- Skierowanie na badania do biegłych sądowych w kierunku uzależnienia od alkoholu /psycholog i psychiatra/,
- Po otrzymaniu opinii biegłych i sporządzeniu dokumentacji złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Myśliborzu III Wydział Rodzinny i Nieletnich „o sądowe zobowiązanie do podjęcia leczenia”

W latach 2004 - 2007 złożono 48 wniosków do sądu. W sądzie odbywa się rozprawa, na której osoba zostaje zobowiązana do podjęcia leczenia.

Tryb leczenia zależy od wydanej opinii przez biegłych sądowych.

W stosunku do osób, które w opinii biegłych miały orzeczone leczenie ambulatoryjne, a w dalszym ciągu nadużywają alkohol, punkt składa wniosek o zmianę sposobu leczenia na stacjonarne.

Po złożeniu wniosku o sądowe zobowiązanie do podjęcia leczenia sprawa danej osoby zostaje zakończona.

W przypadku nie zgłoszenia się do punktu na wezwanie zostaje złożony wniosek do sądu „o sądowe zobowiązanie do podjęcia leczenia” przez daną osobę.

- osoby współuzależnione, najbliżsi osób nadużywających alkohol 117 osób.

Osoby współuzależnione – są to osoby z najbliższego otoczenia nadużywającego alkohol (małżonek, dzieci, rodzina).

Zwykle to osoby współuzależnione składają wniosek o rozpoczęcie procedury. Rozmowa polega na wyjaśnieniu istoty współuzależnienia i sposobów radzenia sobie z pijącym członkiem rodziny.

Pomoc dla osób współuzależnionych to:

- Rozmowa na temat choroby alkoholowej oraz współuzależnienia,
- Zaproponowanie pomocy-rozmowa z psychologiem i psychiatrą w zakresie współuzależnienia,
- Poradnia uzależnień oraz grupa wsparcia dla kobiet w Myśliborzu /w ramach współpracy/.

Najbardziej odczuwalną pomocą dla osób współuzależnionych jest szybkie zajęcie się problemem rodziny, zakładając, że zostanie złożony w punkcie wniosek o skierowanie osoby nadużywającej alkohol na leczenie odwykowe.

Nie wszystkie osoby współuzależnione decydują się na złożenie wniosku /strach przed reakcją osoby nadużywającej/. W wielu przypadkach nadużywaniu alkoholu towarzyszy stosowanie przemocy psychicznej i fizycznej wobec domowników.

W roku 2006-2007 do Prokuratury Rejonowej przekazano 4 wnioski o zastosowanie działań prokuratorskich w związku z przemocą fizyczną i psychiczną. Dwie osoby po rozpatrzeniu przez prokuraturę otrzymały wyrok skazujący, w stosunku do 2 osób toczy się postępowanie.

Punkt konsultacyjno-informacyjny utrzymuje ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Myśliborzu, Sądem Rejonowym Wydział Rodzinny i Nieletnich w Myśliborzu, Prokuraturą Rejonową w Myśliborzu oraz pracownikami OPS w Nowogrodku Pomorskim. Informacje uzyskane od wymienionych instytucji pozwalają na szybszą interwencję w stosunku do osób nadużywających alkohol czy stosujących przemoc wobec domowników.

Oficjalnych zgłoszeń dotyczących zażywania narkotyków do tej pory nie było. Dwie osoby dorosłe skorzystały z punktu, aby uzyskać informację o infolinii dotyczącej narkotyków a także o sposobie rozpoznawania czy młodzież bierze narkotyki. Jedna osoba została umówiona na konsultację w MONARZE w Szczecinie. Rodzice uczniów gimnazjum i klas IV-VI SP otrzymali broszury jak rozpoznawać oraz jak zapobiegać narkomanii wśród dzieci i młodzieży.

ANALIZA SWOT
ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII, PRZEMOCY
W RODZINIE

Czynniki wewnętrzne	
<p style="text-align: center;">Silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie szkolnych programów profilaktyki, – udział nauczycieli w szkoleniach, prowadzonych przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny oraz fundacje ETOH, PARPA; – istnienie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych, z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin (kierowanie na leczenie), – działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (rozpatrywanie wniosków). 	<p style="text-align: center;">Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słaby przepływ informacji pomiędzy instytucjami w obszarze uzależnień, – brak wykwalifikowanych pedagogów, socjoterapeutów, – brak zajęć socjoterapeutycznych, – ograniczona ilość zajęć pozaszkolnych, – brak możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu, – słaba profilaktyka problemów społecznych, – brak skutecznej mobilizacji osób korzystających z pomocy społecznej do aktywności własnej, – brak systemowej pomocy, – brak miejsc pobytu dla ofiar przemocy, – działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (kontrola sklepów).

ANALIZA SWOT
ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII, PRZEMOCY
W RODZINIE

Czynniki zewnętrzne	
<p style="text-align: center;">Szanse i okazje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów z zakresu polityki społ. środki Unii Europejskiej, środki rządowe i inne, – współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, – wprowadzenie korzystnych przepisów prawnych w zakresie polityki społecznej, – wspólna praca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, – traktowanie uzależnienia w kategoriach problemu społecznego, – stworzenie systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej. 	<p style="text-align: center;">Trudności i zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ niewystarczające środki finansowe, ☞ występowanie zjawiska przejmowania negatywnych wzorów i dziedziczenia, ☞ negatywny wpływ mediów na dzieci i młodzież, ☞ niska efektywność i skuteczność działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych, ☞ pogłębiające się ubożenie społeczeństwa, ☞ zjawisko bezradności społecznej, ☞ niedostateczne wykorzystywanie systemu informacji.

Diagnoza sytuacji w obszarze ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Nowogródek Pomorski funkcjonują dwa ośrodki zdrowia: w Nowogrodku Pom. i w Karsku. Obydwa ośrodki zdrowia prowadzone są przez NZOZ Przychodnia im. Jana Pawła II w Myśliborzu. Zatrudnionych jest po dwóch lekarzy i po jednej pielęgniarce środowiskowej. Prowadzony jest program kardiologiczny w zakresie profilaktycznych badań układu krążenia. W ośrodkach oprócz gabinetów lekarzy rodzinnych i pielęgniarek znajdują się gabinety stomatologiczne, brak jednak, tak ważnego dla mieszkańców małych gmin, punktów aptecznych.

Obsługą szkół z terenu Gminy Nowogródek Pomorski w zakresie fluoryzacji, badań przesiewowych, profilaktyki czy prowadzenia zajęć dotyczących higieny osobistej oraz zdrowego stylu życia zajmują się dwie pielęgniarki środowiskowe. Prowadzone są też w klasach I-III przez przeszkolone nauczycielki zajęcia instruktażowe udzielania pierwszej pomocy

W 2006 roku przeprowadzono na terenie gminy:

- badania mammograficzne (dla kobiet po 50 roku życia)
- badania słuchu,
- badania chorób układu krążenia.

ANALIZA SWOT OCHRONA ZDROWIA

Czynniki wewnętrzne	
Silne strony: <ul style="list-style-type: none"> ☞ ośrodki zdrowia – 2, ☞ pielęgniarka środowiskowa, ☞ pielęgniarki w szkole (2), w tym jedna po specjalizacji, ☞ gabinety stomatologiczne – 2, ☞ zajęcia korekcyjne w szkołach ☞ gabinet profilaktyki i pomocy przedlekarskiej, ☞ prowadzenie zajęć z młodzieżą (w szkołach) na temat zdrowego trybu życia. 	Słabe strony: <ul style="list-style-type: none"> ☞ brak punktów aptecznych, ☞ brak zajęć specjalistycznych np. logopedycznych, ☞ brak środków finansowych na zakup materiałów i usług służących profilaktyce, ☞ niedostateczne wyposażenie gabinetu pomocy przedlekarskiej (brak AMBU), ☞ brak środków finansowych na promocję zdrowia (konkursy, nagrody), ☞ pogarszający się stan techniczny istniejących ośrodków zdrowia, ☞ ograniczony dostęp pacjentów do usług medycznych (tylko w wyznaczone dni i godziny w tygodniu).

ANALIZA SWOT OCHRONA ZDROWIA

Czynniki zewnętrzne	
Szanse i okazje: <ul style="list-style-type: none"> ☞ ubieganie się o środki finansowe na zakup sprzętu medycznego oraz pozyskanie środków na likwidację barier architektonicznych, ☞ ubieganie się o środki finansowe na 	Trudności i zagrożenia: <ul style="list-style-type: none"> ☞ brak zainteresowania młodych lekarzy, pielęgniarek i farmaceutów pracą w ośrodkach wiejskich, ☞ brak szybkiej diagnostyki, ☞ brak dostępu do specjalistów.

przebudowę i modernizację istniejących ośrodków zdrowia oraz punktów aptecznych.	
--	--

Misja:

Rozwój osobisty i zawodowy każdego mieszkańca Gminy Nowogródek Pomorski umożliwiający pokonanie marginalizacji i problemów wykluczenia społecznego.

CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA

Pomoc społeczna

Cel główny:

1. Profesjonalna pomoc społeczna, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności.

Cele szczegółowe:

1. Identyfikowanie przyczyn i czynników korzystania z pomocy społecznej.
2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcją.
3. Motywacja klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji oraz pomoc w aktywizacji osób bezrobotnych.
4. Integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka
5. Ograniczenie zjawiska alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
6. Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych.

Nr	DZIAŁANIE	NAKŁADY (instytucja realizująca)
1.	- analiza rzeczywistych potrzeb społecznych	- OPS
2.	- dążenie do określenia zapotrzebowania na pomoc finansową niezbędną do zaspokojenia potrzeb	- OPS - Urząd Gminy
3.	- rozpoznanie głównych problemów społecznych i ich zasięgu	- OPS
4.	- ustalenie zasad współpracy przy wymianie informacji między instytucjami i organizacjami współpracującymi	- OPS - Urząd Gminy
5.	- analiza skarg, wniosków, interwencji osób korzystających z pomocy społecznej	- OPS - Urząd Gminy
6.	- pobudzanie aktywności rodziny osób korzystających z pomocy społecznej oraz prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną	- OPS - budżet gminy - środki zewnętrzne

7.	- prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną	- OPS - szkoły - instytucje powiatowe zajmujące się tą tematyką
8.	- udzielanie pomocy osobom i rodzinom na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o świadczeniach rodzinnych	- OPS - Urząd Gminy
9.	- promowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny	- OPS - Urząd Gminy - szkoła
10.	- współpraca pracowników socjalnych ze szkołami – pedagogami, wychowawcami, policją oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Urząd Gminy - OPS - szkoły - GKRPA
11.	- promocja staży zawodowych oraz innego rodzaju form zatrudnienia	- Urząd Pracy - Urząd Gminy - środki zewnętrzne
12.	- szkolenia zawodowe dla osób bezrobotnych	- Urząd Pracy - Urząd Gminy - środki zewnętrzne
13.	- promowanie wśród pracodawców przyuczania do zawodu	- Urząd Pracy - Urząd Gminy - środki zewnętrzne
14.	- promowanie przedsiębiorczości i samorealizacji osób bezrobotnych	- Urząd Gminy - środki zewnętrzne - organizacje pozarządowe
15.	- realizacja programów profilaktycznych w szkołach	- Urząd Gminy - szkoły - środki zewnętrzne - GKRPA - policja

16.	- pogadanki dla dzieci i młodzieży na temat szkodliwości alkoholizmu i narkomanii	- szkoły - GKRPA - policja
17.	- organizacja czasu wolnego dla dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem	- szkoły - GKRPA - policja - Urząd Gminy - OPS - stowarzyszenia
18.	- skoordynowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemami alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie	- Urząd Gminy - szkoły - GKRPA - policja, sąd, prokuratura
19.	- zwiększenie roli pracy socjalnej w działalności Ośrodka Pomocy Społecznej	- OPS
20.	- uczestnictwo w sesjach szkoleniowych, konferencjach oraz warsztatach zajęciowych z zakresu samodoskonalenia i kształcenia pracowników socjalnych	- OPS
21.	- aktywizacja zawodowa kobiet	- środki zewnętrzne - Urząd Gminy

Likwidacja barier osobom niepełnosprawnym

Cel główny:

1. Ograniczenie barier osobom niepełnosprawnym

Cele szczegółowe:

1. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych
2. Wzrost aktywności osób niepełnosprawnych

Nr.	DZIAŁANIE	NAKŁADY (instytucja realizująca)
1.	- budowa podjazdów dla osób niepełnosprawnych w budynkach użyteczności publicznej	- PFRON - środki zewnętrzne - budżet gminy
2.	- przystosowanie budynku gminy dla potrzeb osób niepełnosprawnych	- budżet gminy - PFRON - środki zewnętrzne
3.	- przystosowanie toalet dla osób niepełnosprawnych w budynkach użyteczności publicznej	- organizacje pozarządowe - PFRON - środki zewnętrzne - budżet gminy
4.	- pomoc osobom niepełnosprawnym w poszukiwaniu i znalezieniu pracy	- budżet gminy - środki zewnętrzne - organizacje pozarządowe - Powiatowy Urząd Pracy
5.	- współpraca z warsztatami terapii zajęciowej	- budżet gminy - środki zewnętrzne - organizacje pozarządowe
6.	- zakup autobusu/busa przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych	- PFRON - budżet gminy - środki zewnętrzne
7.	- pogłębienie współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Urzędem Gminy	- Urząd Gminy - Starostwo Powiatowe

		- Urząd Marszałkowski
8.	- pomoc merytoryczna organizacjom pożytku publicznego, organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych	- Urząd Gminy - Starostwo Powiatowe - Urząd Marszałkowski

Edukacja, kultura i sport

Cel główny:

1. Świadome, aktywne społeczeństwo.

Cele szczegółowe:

1. Wyrównywanie szans edukacyjnych
2. Zapewnienie oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowej
3. Nowoczesny system oświaty
4. Unowocześnienie bazy placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych
5. Rozszerzenie oferty pedagogicznej

Nr	DZIAŁANIE	NAKŁADY (instytucja realizująca)
1.	- wyrównywanie szans edukacyjnych – umożliwienie uczniom uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych (organizacja zajęć w poszczególnych miejscowościach lub organizacja odpowiedniego transportu).	- Urząd Gminy - szkoły na terenie gminy - Wiejski Ośrodek Kultury - biblioteki - kluby sportowe
2.	- modernizacja bazy oświatowej, kulturalnej i sportowej	- budżet gminy - środki zewnętrzne - szkoły, ośrodek kultury, kluby sportowe
3.	- organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	- szkoły - Urząd Gminy (projekty w ramach programu stypendialnego, wyrównanie szans edukacyjnych)

		<ul style="list-style-type: none"> - Wiejski Ośrodek Kultury - biblioteki - kluby sportowe - organizacje pozarządowe
4.	- umożliwienie mieszkańcom gminy korzystania z Internetu.	<ul style="list-style-type: none"> - szkoły - Urząd Gminy - biblioteki
5.	- uruchomienie większej liczby świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - Rady Sołeckie - OPS - Urząd Gminy - organizacje pozarządowe
6.	- kursy dla bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> - środki zewnętrzne - Urząd Pracy - Urząd Gminy - OPS
7.	- promocja różnych form zaspokajania potrzeb kulturalnych oraz sportowych	<ul style="list-style-type: none"> - budżet gminy - organizacje pozarządowe - kluby sportowe - Wiejski Ośrodek Kultury - biblioteki - środki zewnętrzne

Rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie

Cel główny:

1. Efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Profilaktyka problemu
2. Przeciwdziałanie uzależnieniom
3. Promocja zdrowego stylu życia
4. Pomoc terapeutyczna

Nr	DZIAŁANIE	NAKŁADY (instytucja realizująca)
1.	- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym	- PARPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - budżet gminy - środki zewnętrzne
2.	- udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniem pomocy psychologicznej, w szczególności ochrony przed przemocą	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - PARPA
3.	- prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych, narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - Starostwo Powiatowe - Urząd Marszałkowski - Policja - środki zewnętrzne
4.	- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	- budżet gminy - PARPA - środki zewnętrzne

5.	- profilaktyka w zakresie przemocy domowej	- Policja - Urząd Gminy - środki zewnętrzne
6.	- udzielanie pomocy ofiarom przemocy	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - Policja - PCPR
7.	- praca ze sprawcami	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Policja - PCPR

Ochrona zdrowia

Cel główny:

1. Zdrowe społeczeństwo, świadome zagrożeń.

Cele szczegółowe:

- 1 Dobra opieka medyczna,
- 2 Dostępne specjalistyczne leczenie,
- 3 Profesjonalna opieka medyczna.

Nr	DZIAŁANIE	NAKŁADY (instytucja realizująca)
1.	- diagnoza potrzeb zdrowotnych i opracowanie programu ich realizacji	- Urząd Gminy - NFOZ
2.	- edukacja do zdrowego stylu życia	- budżet gminy - szkoły, ośrodki kultury, kluby sportowe - środki zewnętrzne - sponsorzy
3.	- poprawa warunków BHP w szkołach, instytucjach pożytku publicznego i domach	- Urząd Gminy - Starostwo Powiatowe

		- środki zewnętrzne
4.	- wdrażanie programu pomocy osobom uzależnionym	- budżet gminy - budżet państwa - środki zewnętrzne
5.	- udzielanie doraźnej pomocy dla dzieci z rodzin patologicznych	- budżet gminy - budżet państwa - środki zewnętrzne
6.	- organizacja badań specjalistycznych dla dzieci w szkołach podstawowych	- budżet gminy - NFOZ - środki zewnętrzne

MONITORING I EWALUACJA

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależeć będzie od:

- a. monitoringu i ewaluacji,
- b. budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

a. Zespół wdrażający strategię.

Zespół powinien zostać powołany przez wójta gminy odrębnym zarządzeniem, a w jego skład mogą wejść m.in.: przedstawiciel Rady Gminy, zastępca wójta, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, kierownik Wiejskiego Ośrodka Kultury, pełnomocnik Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawiciel placówek oświatowych.

b. Roczna ocena wdrażania strategii.

Zespół wdrażający Strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku i ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę powinien przekazać wójtowi i radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów, celów, programu rozwiązywania problemów alkoholowych, itp.